

به نام خدا

نارنگ در کشف الاسرار

مؤلف:

مریم جعفری

انتشارات بین المللی گیوا

سرشناسه : جعفری، مریم، ۱۳۵۸ مهر -
 عنوان قراردادی : کشف الاسرار و عده الابرار برگزیده شرح
 عنوان و نام پدیدآور : تاویل در کشف الاسرار / مولف مریم جعفری.
 مشخصات نشر : تهران: گیوا: موسسه پارسا مبتکر گام اول، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۱ص.
 شابک : 978-600-8095-62-0
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ۵۰۲۳ ک۵۰۹/م۹/۱۰۰ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۷۸
 شماره کتبشناسی : ۴۲۰۲۸۰۷

عنوان کتاب :	تاویل در کشف الاسرار
تالیف :	مریم جعفری
ناشر :	انتشارات بین المللی گیوا
همکار ناشر :	موسسه پارسا مبتکر گام اول
مدیر اجرایی :	محمد صدیق سپهری
صفحه آرا و طراح جلد :	آزیتا گوهری
سال و نوبت چاپ :	۱۳۹۵ / اول
شمارگان :	۱۰۰۰
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۵-۶۲-۰
قیمت :	۱۵۰۰۰۰ ریال
آدرس :	میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه، پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
تلفن :	۰۹۱۲۷۹۸۱۶۵۴ ۰۲۱-۶۶۵۶۲۰۴۴-۶۶۵۶۲۶۳۹

فهرست مطالب

فصل اول: زبان و زبان شناسی

۱۱.....	زبان و زبان شناسی
۱۲.....	هدف زبان شناسی
۱۲.....	نشانه شناسی
۱۳.....	نشانه‌زبانی و دال و مدلول
۱۵.....	روش میبیدی در بکار بردن دال و مدلول

فصل دوم: تأویل

۱۹.....	زبان عرفان
۱۹.....	میبیدی و تفسیر عرفانی
۲۲.....	تاریخچه تأویل و تفسیر
۲۵.....	معنای لغوی و اصطلاحی تأویل
۲۸.....	انواع تأویل
۲۸.....	متعالی
۲۸.....	ذوقی
۲۹.....	باطنی
۲۹.....	جرا تأویل
۳۰.....	ملاک تأویل
۳۲.....	دلایل گرایش به تأویل
۳۳.....	تأویل در آیات قرآن و روایات
۳۴.....	وجوه «تأویل» در قرآن

۳۴	وجوه «تأویل» در احادیث
۳۴	تأویل در محکّمات یا متشابهات
۳۷	دیدگاه میبدی در تأویل
۳۸	مخالفان و موافقان تأویل
۳۹	الف) دیدگاه موافقان
۳۹	ب) دیدگاه مخالفان
۴۰	نظر اندیشمندان معاصر در مورد تأویل
۴۰	شلایر
۴۱	دیدگاه نگارنده در مورد تأویل
۴۲	پیدایش تفسیر
۴۳	معانی لغوی و اصطلاحی تفسیر
۴۴	فرق تفسیر و تأویل
۴۷	رمز

فصل سوم: تأویل حروف

۵۱	تأویل حروف
۵۱	حروف مقطعه
۶۸	حروف دیگر

فصل چهارم: تأویل واژگان

۸۳	تأویل واژگان
۸۳	مفاهیم
۸۳	بخش «الف»
۹۸	بخش «ب»
۱۰۰	بخش «ت»
۱۰۶	بخش «ج»
۱۰۸	بخش «ح»
۱۱۱	بخش «خ»
۱۱۲	بخش «د»
۱۱۴	بخش ذ
۱۱۴	بخش «ر»
۱۲۰	بخش «س»
۱۲۱	بخش «ش»
۱۲۶	بخش «ص»

بخش «ط».....	۱۲۸
بخش «ع».....	۱۲۹
بخش «ف».....	۱۳۱
بخش «ق».....	۱۳۲
بخش «ک».....	۱۳۳
بخش «م».....	۱۳۳
بخش «نون».....	۱۳۷
بخش «ه».....	۱۳۸
بخش «و».....	۱۴۰
شواهدی در باره تأویل در کشف الاسرار.....	۱۴۲

فصل پنجم: تأویل جملات

تأویل آیات.....	۱۸۱
هشت آیه حمد: هشت ر بهشت.....	۱۸۱
﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾ بقره: ۳ برادران پیامبر.....	۱۸۱
﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَ (بقره: ۱۱۶)﴾.....	۱۸۲
«یا ایها الناس کُلوا مما فی الارض» (بقره: ۱۶۸).....	۱۸۲
«حافظوا علی الصلوات» (بقره: ۲۳۸).....	۱۸۳
«تؤتی الملک من تشاء» (آل عمران: ۲۶).....	۱۸۴
«فاعف عنهم و استغفر لهم» (آل عمران: ۱۵۹).....	۱۸۵
«یا ایها الذین آمنوا استعینوا بالصبر و الصلوة» (بقره: ۱۵۳).....	۱۸۵
«فکیف اذا جئنا من کل امه بشهید» (نساء: ۴۱).....	۱۸۵
«الم تر الی الله الذین قیل لهم کفوا یدیکم» (نساء: ۷۷).....	۱۸۶
«الله لاله الا هو» (نساء: ۸۷).....	۱۸۷
«و اتینا موسی سلطاناً مبیناً» (نساء: ۱۵۳).....	۱۸۷
«لکن الراسخون فی العلم منهم» (نساء: ۱۶۲).....	۱۸۷
«یا ایها الذین آمنوا اوفوا بالعقود» (مائده: ۱).....	۱۸۸
«یا ایها الذین آمنوا لاتحلوا شعائر الله» (مائده: ۲).....	۱۸۸
«یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله و ابتغوا الیهالوسیله و جاهدوا فیسبیلہ لعلکم تفلحون» (مائده: ۳۵).....	۱۸۹
«و هو الذی انزل من السماء ماء» (انعام: ۹۹).....	۱۹۰
«لاتدرکه الابصار و هو یدرک الابصار» (انعام: ۱۰۳).....	۱۹۰
«و ربک الغنی ذو الرحمة» (انعام: ۱۲۳).....	۱۹۰
«قال لن ترانی» (اعراف: ۱۴۳).....	۱۹۱

۱۹۲.....	«سأریکم دار الفاسقین» (اعراف: ۱۴۵)
۱۹۲.....	«هو الذی مد الارض و جعل فیها رواسی» (رعد: ۳)
۱۹۲.....	«و اذ قال ابراهیم رب اجعل هذا البلد آمناً» (ابراهیم: ۳۵)
۱۹۳.....	«و لقد آتیناک سبعاً من المثنائی» (حجر: ۸۷)
۱۹۳.....	«و اخفض جناحک للمومنین» (حجر: ۸۸)
۱۹۳.....	«هو الذی انزل من السماء ماء» (نحل: ۱۰)
۱۹۴.....	«ما عندکم ینفد و ما عند الله باق» (نحل: ۹۶)
۱۹۴.....	«من عم صالحاً من ذکر او انثی و هو مؤمن فلنحییہ حیوة طیبة» (نحل: ۹۷)
۱۹۴.....	«یرزق من الجنة و یخافون عذابه» (بنی اسرائیل: ۵۷)
۱۹۵.....	«لنریک من آیاتنا الکبری» (طه: ۲۳)
۱۹۵.....	«قال رب اشر لی صری» (طه: ۵)
۱۹۵.....	«و کم قصصنا من ریه آتت الالمأ و أنشأتها بعدها قوما آخرین» (انبیاء: ۱۱)
۱۹۶.....	«قل من یکلوکم باللیل و النهار» (نبیاء: ۴۲)
۱۹۶.....	«ان الله یدافع عن الذین آمنوا» (سجده: ۳۰)
۱۹۶.....	«و لقد خلقنا سبع طرائق» (مؤمنون: ۱۰)
۱۹۶.....	«یوم یرون الملائکه لا بشری یومئذ للمحبسین» (فرقان: ۲۲)
۱۹۷.....	«الم تر الی ربک» (فرقان: ۴۵)
۱۹۷.....	«هو الذی مرج البحرین هذا عذب فرات و هذا ملح اجاج» (فرقان: ۵۳)
۱۹۸.....	«و عباد الرحمن الذین یمشون علی الارض هوناً» (فرقان: ۵۷)
۱۹۹.....	«انی ذاهب الی ربی» (صافات: ۹۹)
۱۹۹.....	«و ما منا الا له مقام معلوم» (صافات: ۱۶۴)
۲۰۰.....	«فاعلم انه لا اله الا الله» (محمد: ۱۹)
۲۰۰.....	«خلق الانسان» «علمه البیان» (الرحمن: ۴ و ۳)
۲۰۱.....	«و المرسلات عرفاً» (مرسلات: ۱)
۲۰۱.....	«لترکبن طبقاً عن طبق» (انشقاق: ۱۹)
۲۰۱.....	«قل هو الله احد، الله صمد، لم یلد و لم یولد، و لم یکن له کفواً احد» (توحید)
۲۰۲.....	نتیجه بحث
۲۰۲.....	نتیجه گیری
۲۰۷.....	فهرست منابع و مآخذ

در بعضی از متون عرفانی، واژگان و تعبیراتی دیده می‌شود که به دور از معنای ظاهری خود، یک معنای رمزی دیگر نیز دارند که لزوم تحقیق و بررسی را متوجه خود می‌کنند. صوفیه زبان را در بیان تجارب باطنی خود ناتوان دانسته و برای جبران این نقص به وضع اصطلاحات و رمزگرایی روی آورده‌اند و به یاری این اشارات نکته‌های ناگفته را بیان کرده‌اند. کشف الاسرار میبیدی از جمله زیباترین نثرهای فارسی است که در سه بخش ترجمه، تفسیر، مذاق اهل سنت و تأویل بر مذاق اهل دل نگاشته شده است و نثر زیبای آن به ویژه در چند دهه اخیر، نگاه مشتاقان بسیاری را به خود جلب کرده است.

یکی از موضوعاتی که خیلی مورد بحث و گفتگو قرار گرفته تأویل می‌باشد و خود این واژه هفده بار در قرآن به کار رفته است. مبحث تأویل بحث نوی در نقد ادبی است و علاقمندانی دارد به همین دلیل در میان پایان نامه ها و کتابهای موجود تأویل زیاد به چشم می‌خورد که از جمله در پایان نامه ها: ۱- تأویل قرآن و انوار در مثنوی معنوی از رضا روحانی؛ ۲- اقوال عارفانه عرفا و صوفیه در کشف الاسرار میبیدی از سیما بیگدلی؛ ۱- بررسی جنبه های ادبی در نوبت بثالنه جلد پنجم کشف الاسرار از فریبا علیزاده؛ ۳- تفسیر و تأویل قرآن در چهارم مثنوی از زهرا حسینی قهرودی؛ ۴- جلوه های دین و دنیا در نوبت سوم از جلد اول کشف الاسرار از مهدی رضا رضایی امید؛ ۵- جلوه های دین و دنیا در نوبت سوم از جلد دوم کشف الاسرار از وحید رحمانی خلیلی؛ ۶- تبیین ویژگی های دستوری تحلیل اصطلاحات ادبی و عرفانی نوبت سوم کشف الاسرار از فرهاد عباسی و...

و همچنین در مقاله های بسیاری در زمینه تأویل کشف الاسرار نوشته شده مانند:

۱- آیت تسمیت در کشف الاسرار و عده الابار از شهرخ رحمانی

۲- میبیدی و تفسیر کشف الاسرار از رضا استادی

۳- تعبیرات عرفانی بسم الله الرحمن الرحیم در کشف الاسرار میرزا راهیم قیصری

۴- تأثیر کشف الاسرار در اندیشه بزرگان علم و ادب از جلیل مسگر نوری

۵- جلوه های ولایت در تفسیر کشف الاسرار از محمد امین پور امین

۶- از زبان عبارت تا زبان اشارت تلقی عرفانی از آیات قرآن در نوبت ثالثه کشف الاسرار میبیدی از

حسین قربان پور آرانی

۷- هرمنوتیک و تأویل از نگاه علامه طباطبایی و مارتین هایدگر از محمد بیدهندی

۸- معنایابی از نظر مفسران اسلامی و نشانه شناسان غربی از عبدالحسین خسرو پناه

۹- اصول وحیانی تأویل قرآن از دیدگاه امام خمینی از مهدی رضوانی پور

۱۰- اندرونی کاندرون ها مست از اوست (ابو سعید و تأویل) از حبیب الله عباسی و...

و همچنین کتابهای بسیاری نیز در زمینه تأویل و کشف الاسرار نوشته شده اند مانند:

۱- بگشای راز عشق: برگرفته از کشف الاسرار میبیدی از محمد امین ریاحی

۲- بوسه عذرا از حسین بن رضا حائری صدر المعالی

۳- برگزیده کشف الاسرار از محمد مهدی رکنی یزدی

۴- ترجمه و تفسیر عرفانی قرآن کریم میبیدی بازنویسی رضا باقریان محمد

۵- اصطلاحات و تعبیرات عرفانی کشف الاسرار از کاظم دزفولیان

۶- وجوه قرآن در تفسیر کشف الاسرار نوشته میبیدی از نجف جوکار و... که در حدود ۱۰۰ یا ۱۵۰

منبع را می‌توان ذکر کرد.

اما باید گفت که تا امروز به تأویل در نوبت سوم کشف الاسرار پرداخته نشده است، و در هیچکدام از

منابع ذکر شده به شیوه تأویل میبیدی و ماهیت تأویل او پرداخته اند. هدف ما در این کتاب آن است که

سعی کنیم به مشکلاتی بپردازیم که با شناخت تأویلات عرفانی پاسخ گفته خواهد شد.